

تعداد صفحات: 4		به نام خداوند جان آفرین	
نام درس: ادبیات فارسی		مدت امتحان: 75 دقیقه	
پایه: دهم		تاریخ امتحان: 1402/10/	
نام و نام خانوادگی:		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه یک	
کلاس:		دبیرستان سلاله	
نام دبیر: سرکار خانم محمودی		نوبت اول - دی ماه 1402	
ردیف		تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	
1		معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف: زینهار تا سر حَقّه باز نکنی! ب: رُقعه‌ای نوشتن و عذری خواستن.	
2		با توجه به معنی داده شده، زیر واژه مناسب با معنی خط بکشید. الف: رشک بردن/ حال و روز کسی را آرزو داشتن (عداوت/ غبطه) ب: برآمدگی پشت پای اسب (کَلّه/ رعنا)	
3		در عبارات داده شده، غلطهای املایی را مشخص کرده و شکل صحیح آن را بنویسید. الف: دست معلم از وَغَب حیوان روان شد؛ فرود آمد. (-----) ب: چنان که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم. (-----) ج: در مقابله‌ی لعیمی کریمی کرد. (-----)	
4		با توجه به معنی املائی کلمات را انتخاب کنید. الف: شایستگی/ لیاقت (اُحلیت/ اهلیت) ب: قوس زیر گردن/ چنبره‌ی گردن (آخوره/ آخُره)	
5		املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: آن که گفتیم.....نیکوترین بود. (صیرتش/ سیرتش) ب: رنج هیچ کسمکن! (زایع/ ضایع) ج: غبار.....کجاست تا حافظ! (راهگذارت/ راهگزارت)	
6		کدام قسمت جمله‌ی زیر حذف شده است؟ مشخص کنید. نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکورو.	
7		به سوالات پاسخ دهید. کاربرد معنایی -ک در واژه‌ی دَمَک: کاربرد معنایی امروزی «شوخ از خود باز کنیم»	
8		نوع هسته و وابسته را در گروه اسمی زیر مشخص کنید. این پرده‌ی نیلوفری	

تعداد صفحات: 4		به نام خداوند جان آفرین									
نام درس: ادبیات فارسی		مدت امتحان: 75 دقیقه									
پایه: دهم		تاریخ امتحان: 1402/10/									
نام و نام خانوادگی:		مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه یک									
کلاس:		دبیرستان سلاله									
نام دبیر: سرکار خانم محمودی		نوبت اول - دی ماه 1402									
ردیف		تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.									
بارم											
9	نقش دستوری ضمیر متصلی را مشخص کنید. «حُسْنَت به اتفاق ملاحه جهان گرفت.»	0/5									
10	جدول را کامل کنید.	0/75	<table border="1"> <tr> <td>فعل</td><td>امر</td><td>ساخت منفی</td><td>مضارع اخباری</td></tr> <tr> <td>داری می‌روی</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	فعل	امر	ساخت منفی	مضارع اخباری	داری می‌روی			
فعل	امر	ساخت منفی	مضارع اخباری								
داری می‌روی											
11	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف: «صاد» هرگز جانوری جز از پهلوی نکشید. ب: بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند.	0/75									
12	نوع واو را در عبارت‌های زیر مشخص کنید. الف: ما را به رونگاری می‌نشانند و خود به نقطه‌چینی نقشه‌ی خود می‌نشست. ب: کله‌ی پاها و سُم‌ها مانده بود.	0/5									
13	قلمرو ادبی (5) ابیات زیر را کامل کنید. الف: وقتی دل سودایی ----- بی‌خویشتم کردی ----- ب: نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت	1									
14	آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب و مشخص کنید. الف: مَثَلِ قرآن، مَثَلِ آب است روان. (کنایه/ تشبیه) ب: نومیدی را در امید بسته دان و امید را نومیدی. (تشخیص/ تضاد) ج: گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد. (تشخیص/ ایهام) د: بَرگَن ز بُن این بنا که باید... (استعاره/ جان‌بخشی)	1									
15	ارکان تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید. «از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.»	1									
16	مفهوم کنائی عبارت‌های زیر را بنویسید. در آن دستی نازک داشت: از خجلی سر به گریبان برد:	0/5									

تعداد صفحات: 4		به نام خداوند جان/فرین	
نام درس: ادبیات فارسی پایه: دهم نام و نام خانوادگی: کلاس: نام دبیر: سرکار خانم محمودی		اداره کل آموزش و پرورش استان البرز مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه یک دبیرستان سلاله نوبت اول - دی ماه 1402	
مدت امتحان: 75 دقیقه تاریخ امتحان: 1402/10/ شماره داوطلب:		مجمع آموزشی سلاله	
ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	بارم	
17	جناس و سجع را در عبارت زیر مشخص کنید. در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.	0/5	
18	با دقت به سوالات پاسخ دهید. پدر شعر نو فارسی بود و جلال آل احمد در «پیرمرد چشم ما بود» از او سخن می گوید. ----- سفرنامه اثر ----- است و ----- اثری ست از سهراب سپهری که بخشی از آن خاطره ی کلاس نقاشی اش بوده است.	0/75	
19	قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خداش در همه حال از بلا نگه دارد	0/25	
20	قلمرو فکری (8) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. (هر مورد 0/5 نمره دارد). الف: دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد ب: برادران یوسف چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند. پ: در حال، سی‌دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدهید. ج: خَلَفِ صِدْقِ نیاکانِ هنرورِ خود بود. د: چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد. ذ: راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل یله ز: همه‌کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. ز: «اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح و من به غفلت، خفته.»	4	

تعداد صفحات: 4		به نام خداوند جان آفرین	
نام درس: ادبیات فارسی		مدت امتحان: 75 دقیقه	
پایه: دهم		تاریخ امتحان: 1402/10/	
نام و نام خانوادگی:		شماره داوطلب:	
کلاس:		نوبت اول - دی ماه 1402	
نام دبیر: سرکار خانم محمودی		تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	
ردیف	بارم		
21	1	بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست/ ای برادر سیرت زیبا بیار!» با کدام عبارت ارتباط معنایی دارد؟ الف: نیکوخوا هزار بار بهتر از نیکورو. ب: مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد. ج: ولکن قصه یوسف نیکوترین قصه هاست زیرا میان دو ضد جمع بود. د: از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد.	
22	0/5	درک و دریافت خود را از این عبارت بنویسید. «هرچه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ تر بست.»	
23	0/5	بیت «تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» اشاره به چه صفتی دارد؟ الف: رازداری ب: بخشش ج: اعتماد به نفس د: نیکوسیرتی	
24	1	چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟	
25	1	در این دو عبارت نویسنده بر کدام ویژگی‌های اخلاقی تاکید می‌کند؟ الف: «اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن!» ب: «گندم‌مای جوفروش مباح!»	
20		 شاد و سربلند باشید 	

به نام خداوند جان آفرین		
	مدت امتحان : 75 دقیقه تاریخ امتحان: 1402/10/ شماره داوطلب:	نام درس: ادبیات فارسی پایه: دهم نام و نام خانوادگی: کلاس: نام دبیر : سرکار خانم محمودی
بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	
	رَدیف	
1	1 (قلمرو زبانی 7) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف: زینهار تا سر حُقه باز نکنی! ب: رُقعهای نوشتن و عذری خواستم. الف: جعبه/ صندوق ب: نامه‌ی کوتاه/ یادداشت 2 با توجه به معنی داده شده، زیر واژه مناسب با معنی خط بکشید. الف: رشک بردن/ حال و روز کسی را آرزو داشتن (عداوت/ غبطه) ب: برآمدگی پشت پای اسب (کُله/ رعنا)	
2	3 در عبارات داده شده، غلطهای املایی را مشخص کرده و شکل صحیح آن‌را بنویسید. الف: دست معلم از وَغَب حیوان روان شد؛ فرود آمد. (-----وَقَب-----) ب: چنان‌که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم. (----فراغ----) ج: در مقابله‌ی لعیمی کریمی کرد. (---لئیمی---) 4 با توجه به معنی املائی کلمات را انتخاب کنید. الف: شایستگی/ لیاقت (احلیت/ اهلیت) ب: قوس زیر گردن/ چنبره‌ی گردن (آخوره/ آخُره) 5 املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: آن‌که گفتیم.....نیکوترین بود. (صیرتش/ سیرتش) ب: رنج هیچ‌کسمکن! (زایع/ ضایع) ج: غبار.....کجاست تا حافظ! (راهگذارت/ راهگزارت)	
0/5	6 کدام قسمت جمله‌ی زیر حذف شده است؟ مشخص کنید. نیکوخوا، بهتر هزار بار از نیکورو. بهتر است از...حذف به قرینه‌ی معنوی.	
0/5	7 به سوالات پاسخ دهید. کاربرد معنایی -ک در واژه‌ی دَمَک: کوتاه/ چند لحظه کاربرد معنایی امروزی «شوخ از خود باز کنیم.» پاک کنیم.	
0/5	8 نوع هسته و وابسته را در گروه اسمی زیر مشخص کنید. این پرده‌ی نیلوفری این صفت اشاره وابسته پیشین/ پرده‌ی: هسته / نیلوفری : وابسته پسین صفت بیانی	

مدت امتحان : 75 دقیقه
تاریخ امتحان: 1402/10/
شماره داوطلب:

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز
مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه یک
دبیرستان سلاله
نوبت اول - دی ماه 1402

نام درس: ادبیات فارسی
پایه: دهم
نام و نام خانوادگی:
کلاس:
نام دبیر : سرکار خانم محمودی

تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.

بارم

ردیف

9	نقش دستوری ضمیر متصلی را مشخص کنید. «حُسْنَت به اتفاق ملاحی جهان گرفت.» حُسْنِ تو: مضاف‌الیه										
10	جدول را کامل کنید.										
0/75	<table><tr><td>مضارع اخباری</td><td>ساخت منفی</td><td>امر</td><td>فعل</td></tr><tr><td>می‌روی</td><td>نمی‌روی</td><td>برو</td><td>داری می‌روی</td></tr></table>			مضارع اخباری	ساخت منفی	امر	فعل	می‌روی	نمی‌روی	برو	داری می‌روی
مضارع اخباری	ساخت منفی	امر	فعل								
می‌روی	نمی‌روی	برو	داری می‌روی								
11	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف: «صاد» هرگز جانوری جز از پهلوی نکشید. ب: بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند. نهاد فاعلی / متمم ب: مفعول										
12	نوع واو را در عبارت‌های زیر مشخص کنید. الف: ما را به رونگاری می‌نشانند و خود به نقطه‌چینی نقشه‌ی خود می‌نشست. واو ربط یا پیوندی ب: کله‌ی پاها و سُم‌ها مانده بود. واو عطف										
13	قلمرو ادبی (5) ابیات زیر را کامل کنید. الف: وقتی دلِ سودایی --- می‌رفت به بستان‌ها --- ب: نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها --- متحیرم چه نامم شه‌ ملک لافتی را										
14	آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب و مشخص کنید. الف: مَثَل قرآن، مَثَل آب است روان. (کنایه/ تشبیه) ب: نومیدی را در امید بسته دان و امید را نومیدی. (تشخیص/ تضاد) ج: گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد. (تشخیص/ ایهام) د: بَرکن ز بُن این بنا که باید... (استعاره/ جان‌بخشی)										
15	ارکان تشبیه را در عبارت زیر مشخص کنید. «از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.» ما: مشبه/ دیوانگان: مشبه به/ مانده: ادات/ از برهنگی... وجه شبه										
16	مفهوم کنائی عبارت‌های زیر را بنویسید. در آن دستی نازک داشت: مهارت داشت. از خجلی سر به گریبان برد: کنایه از شرمندگی و گوشه‌گیری										

به نام خداوند جان/فرین		
	مدت امتحان : 75 دقیقه تاریخ امتحان: 1402/10/ شماره داوطلب:	نام درس: ادبیات فارسی پایه: دهم نام و نام خانوادگی: کلاس: نام دبیر : سرکار خانم محمودی
بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	
0/5	17 جناس و سجع را در عبارت زیر مشخص کنید. در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود. بدایت و نهایت: سجع / چاه و گاه: جناس	
0/75	18 با دقت به سوالات پاسخ دهید. پدر شعر نو فارسی بود و جلال آل احمد در «پیرمرد چشم ما بود» از او سخن می گوید. ---نیما یوشیج--- سفرنامه اثر ---ناصرخسرو--- و ---اتاق آبی--- اثری ست از سهراب سپهری که بخشی از آن خاطره ی کلاس نقاشی اش بوده است.	
0/25	19 قافیه را در بیت زیر مشخص کنید. هر آن که جانب اهل وفا نَگه دارد خداش در همه حال از بلا نَگه دارد	
4	قلمرو فکری (8) 20 ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. (هر مورد 0/5 نمره دارد). الف: دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نَگه دارد ای انسان به گونه‌ای زندگی کن که اگر مرتکب خطایی شدی، فرشتگان با دعا و نیایش مراقبت باشند. ب: برادران یوسف چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند، آهنگ کید و مکر و عداوت کردند. وقتی برادران یوسف امکانات زیاد یوسف و توجه پدرشان به او را دیدند، نسبت به او فریبکاری و دشمنی کردند. پ: در حال، سی‌دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدهید. فوراً سی‌دینار برای‌شان فرستاد که با آن لباس تهیه کنند. ج: خَلَفِ صِدْقِ نیاکانِ هنرورِ خود بود. جانشین شایسته‌ی اجداد هنرمندش بود. د: چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد. آن قدر بزرگی که عقل توان درک عظمت تو را ندارد. ذ: راست به مانند یکی زلزله داده تنش بر تن ساحل یله دریا دقیقاً مانند زلزله‌ای تنش را به ساحل تکیه داده بود. ر: همه کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. آن‌طور که شایسته است سپاسگزار دیگران باش، به خصوص نزدیکانت. ز: «اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح و من به غفلت، خفته.» فکر کردم شرط جوانمردی نیست همه مشغول ستایش خداوند باشند و من در بی‌خبری به خواب بروم.	

به نام خداوند جان/فرین		
	نام درس: ادبیات فارسی پایه: دهم نام و نام خانوادگی: کلاس: نام دبیر: سرکار خانم محمودی	مدت امتحان: 75 دقیقه تاریخ امتحان: 1402/10/ شماره داوطلب: اداره کل آموزش و پرورش استان البرز مدیریت آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه یک دبیرستان سلاله نوبت اول - دی ماه 1402
بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	
1	21 بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست/ ای برادر سیرت زیبا بیار!» با کدام عبارت ارتباط معنایی دارد؟ الف: نیکوخوا هزار بار بهتر از نیکورو. ب: مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد. ج: ولکن قصه یوسف نیکوترین قصه هاست زیرا میان دو ضد جمع بود. د: از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد.	
0/5	22 درک و دریافت خود را از این عبارت بنویسید. «هرچه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ تر بست.» هرچه قدر شرایط اطراف نیما سخت تر شد او صبر و تحملش را بیشتر کرد.	
0/5	23 بیت «تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» اشاره به چه صفتی دارد؟ الف: رازداری ب: بخشش ج: اعتماد به نفس د: نیکوسیرتی	
1	24 چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟ زیرا نمیخواست او را به خاطر ظاهر آشفته اش گدا تصور کنند.	
1	25 در این دو عبارت نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی تاکید می کند؟ الف: «اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن!» خویشتر داری ب: «گندم نامی جو فروش مباش!» پرهیز از دورویی	
20	شاد و سربلند باشید	